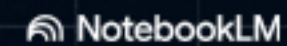

Од спортске легенде до контроверзног архитекте главног града

Од спортске легенде до контроверзног архитекте главног града

Спортско наслеђе као иницијални друштвени капитал

Пре уласка у политику, Александар Шапић је изградио непробојан штит популарности кроз једну од најуспешнијих ватерполо каријера у историји спорта. Овај статус шампиона обезбедио му је иницијални легитимитет.

2.675

голова
постигнутих
током
професионалне
каријере.

3

олимпијске
медаље
(бронзе 2000.
и 2008,
сребро 2004).

14

узастопних
титула
најбољег стрелца
у лигама СРЈ,
Италије и Русије
(1996–2009).

Фазе политичке еволуције и трансфера моћи

Пре уласка у политику, Александар Шапић је изградио непробојан штит популарности кроз једну од најуспешнијих ватерполо каријера у историји спорта. Овај статус шампиона обезбедио му је иницијални легитимитет.

Фаза 1: Учење система (2009–2014)

Демократска странка. Обавља функцију помоћника градоначелника Драгана Ђиласа. Усваја технологију управљања градским комуналним системима.

Фаза 2: Ракета-носач (2018–2021)

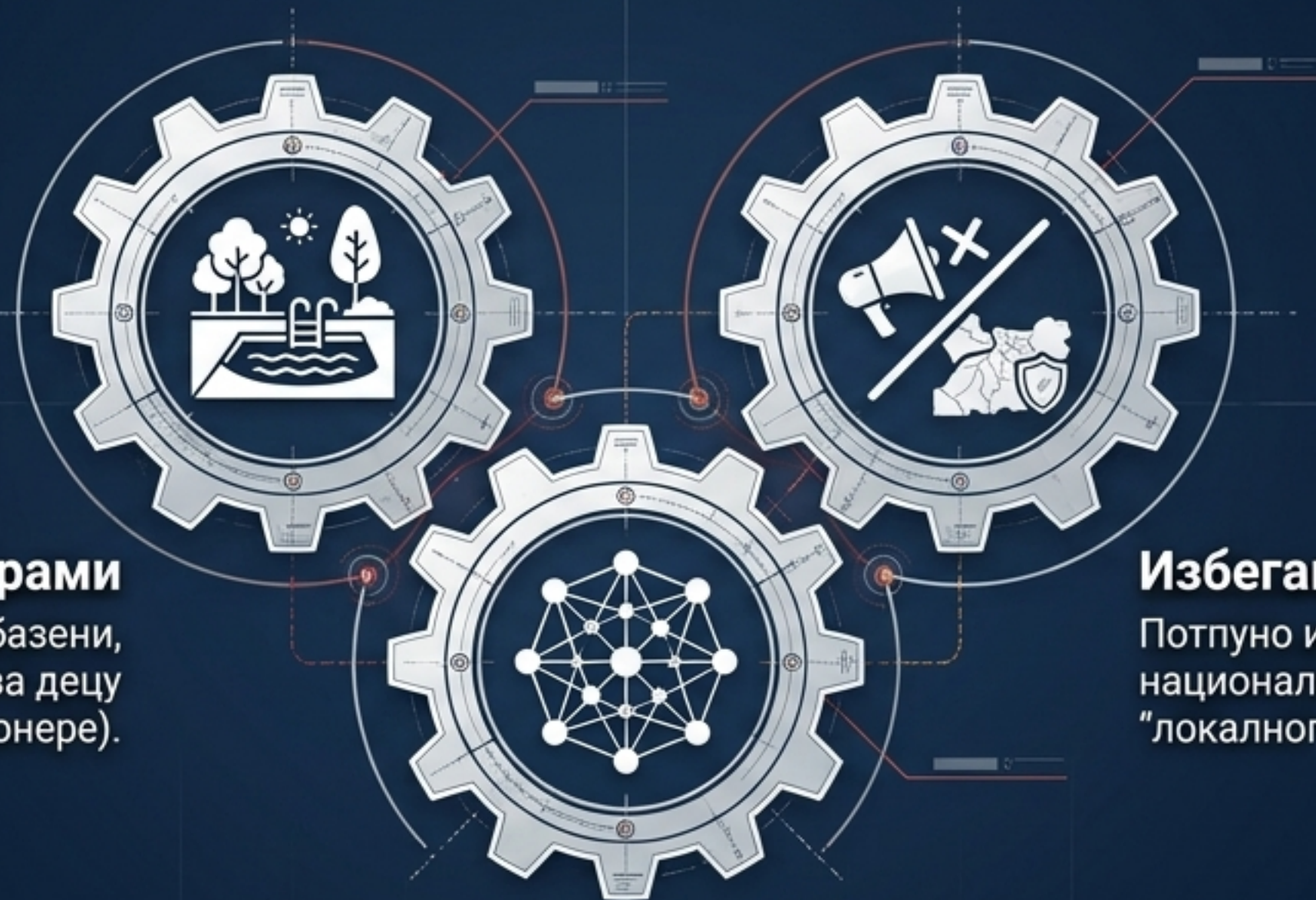
Српски патриотски савез (СПАС). Стратегија 'трећег пута'. Обезбеђује парламентарни статус и преговарачки капитал за прелазак на национални ниво.

Фаза 3: Коначна интеграција (2021–данас)

Српска напредна странка. Утапање СПАС-а у СНС у замену за позицију потпредседника Главног одбора и место градоначелника Београда.

Новобеоградски модел микро-популизма

Током десетогодишње владавине Општином Нови Београд (2012–2022), Шапић је патентирао специфичан модел управљања. Овај систем је касније скалирао на ниво целог Београда.

Бесплатни локални програми

Фокус на опипљиве бенефите (базени, екскурзије, спортски програми за децу и пензионере).

Избегавање макро-политике

Потпуно игнорисање великих националних тема у корист имиџа "локалног шерифа".

Изградња локалне мреже

Формирање лојалне гласачке базе (кроз фондације и општинске ресурсе) која му је гарантовала независност од великих партија.

Стратешко преузимање и елиминација унутарстраначке конкуренције

Утапање СПАС-а у СНС није била обична апсорпција, већ непријатељско преузимање београдског одбора. Главни услов спајања била је потпуна елиминација дотадашњег главног оперативног архитекте града.

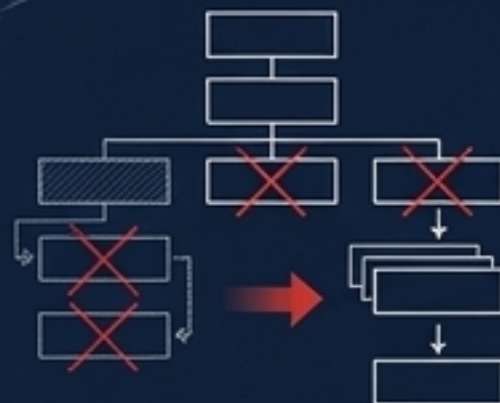
Институционални егзил

Горан Весић је потпуно уклоњен са листе за београдске изборе 2022. године, чиме му је пресечен приступ Скупштини града.

"Сеча кнезова"

По ступању на дужност градоначелника, Шапић покреће брзу смену директора градских предузећа и секретара лојалних Весићу.

Консолидација моћи

Кључне позиције попуњавају се кадровима из његове новобеоградске администрације.

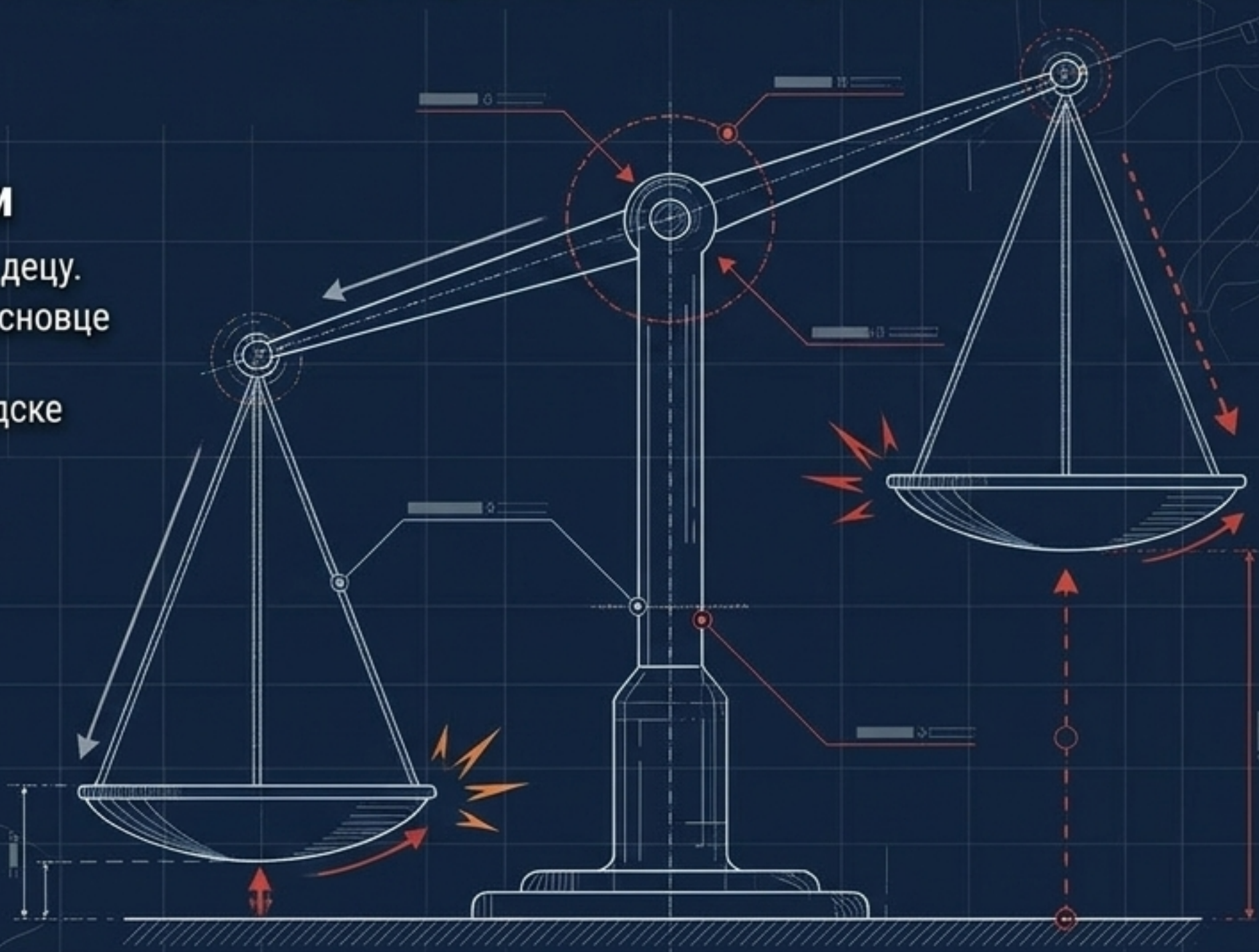

Парадокс фискалне одрживости бесплатних јавних политика

Као градоначелник, Шапић уводи низ социјално атрактивних, али фискално екстремно скувих мера.
Овај макро-популизам ствара огроман, скривени притисак на оперативни буџет града.

Видљиви бенефити

- Бесплатни вртићи за сву децу.
- Бесплатни уџбеници за основце и средњошколце.
- Бесплатни улазак на градске базене током лета.

Невидљиви трошкови

- Драстично смањење средстава за капиталне инвестиције.
- Деградиција комуналних система услед недостатка новца за одржавање.

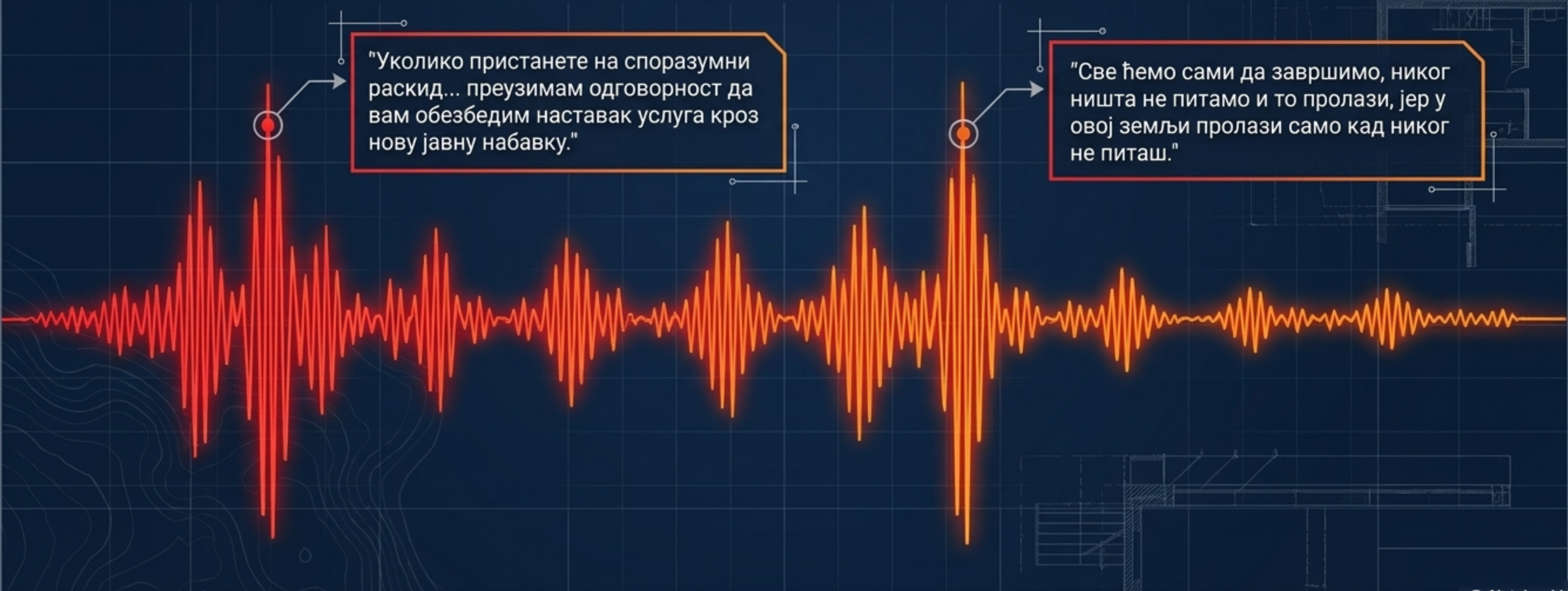
Демонтажа постојећег система јавног превоза

Један од најрадикалнијих потеза био је једнострани раскид десетогодишњег уговора са турском компанијом Кенткарт, који је у јавности правдан као "враћање пара народу".

Механизам корупције у афери Кенткарт

Снимак који је објавио БИРН открио је како су јавне набавке коришћене као валута за уклањање политичких сметњи. У марту 2023, шеф Шапићевог кабинета Ненад Милановић нуди турској компанији намештен тендер уколико пристану на раскид уговора без наплате пенала Граду.

"Уколико пристанете на споразумни раскид... преузимам одговорност да вам обезбедим наставак услуга кроз нову јавну набавку."

"Све ћемо сами да завршимо, никог ништа не питамо и то пролази, јер у овој земљи пролази само кад никог не питаш."

Систем делегиране кривичне одговорности

Афера Кенткарт добила је правоснажни судски епилог у којем је примењена тактика “жртвовања пешака ради спаса краља”.

Кривични епилог

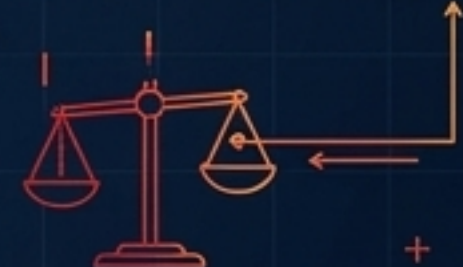
Шеф кабинета Ненад Милановић осуђен је на 8 месеци условног затвора због нуђења мита у обављању привредне делатности, уз забрану рада у јавним институцијама на три године.

Политички штит

Милановић на суду тврди да Шапић није знао за детаље преговора, већ му је само рекао да “уради све што може”. Шапић се јавно дистанцира и ампутира сопствену одговорност.

Цена за грађане

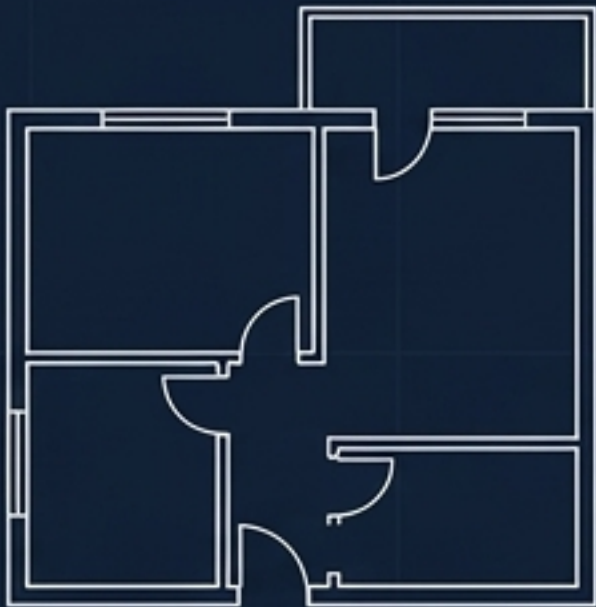
Кенткарт покреће међународну арбитражу против Србије захтевајући одштету од **17 милиона евра** због једностраног раскида уговора.

ПРЕСУЂЕНО

Табела имовинског несклада за вилу у Трсту

Истраживање БИРН-а из 2023. године открило је озбиљно кршење Закона о спречавању корупције у вези са непријављивањем луксузне имовине купљене 2018. године.

Колона 1: Пријављено Агенцији (Србија)	Колона 2: Италијански катастар (Реалност)
	
Стан од 150 квадратних метара. Без пријављене уштеђевине на рачунима којом би се куповина могла оправдати.	Вила од 399m ² , плаћена 820.000 евра. Поседује 13 соба, гаражу од 127m ² и власнички удео у околној шуми (Опичина).

Правна малверзација

Шапић је искористио италијанску пореску олакшицу за 'прву кућу' пријавом пребивалишта у Трсту, у исто време док је обављао јавну функцију председника Општине Нови Београд.

Институционализација дивље градње на личним примерима

Док се јавно залагао за увођење комуналног реда, Шапић и његова породица су **системски кршили грађевинске законе** уз пуну заштиту институција.

Бежанијска коса:

Изградња 400m² нелегалног доградње на породичном објекту. Објект је магично, по убрзаном и незаконитом поступку, озакоњен од стране његове бивше општине недуго након што је постао Градоначелник (2022).

Имање на Космају:

Откриће КРИК-а да су Шапићеви родитељи без грађевинских дозвола сазидали куће, базен и спортске терене током његовог мандата на Новом Београду.

Системски закључак: Грађевински закони строго важе за грађане, али се **суспендују** за архитекте политичког система.

Употреба SLAPP тужби за контролу медијског наратива

Да би неутралисао штету насталу откривањем афера око Трста и Бежанијске косе, Шапић примењује агресивну тактику финансијског исцрпљивања независних медија.

Серијске тужбе:

Подноео је више приватних тужби против новинара БИРН-а захтевајући милионске одштете због наводне "повреде угледа и части".

SLAPP стратегија:

Ове тужбе (Strategic Lawsuits Against Public Participation) немају за циљ задовољење правде, већ застрашивање, увођење самоцензуре и финансијско уништење редакција.

Анти-награда:

Због оваквог односа према медијима, постао је добитник неславне европске награде "Ометач транспарентности" (Disruptor of Transparency) за 2023. годину.

Национализам као идеолошка димна завеса

За разлику од новобеоградских дана када је бежао од високе политике, Шапић као градоначелник агресивно експлоатише десничарски и ревизионистички наратив.

Идеолошке иницијативе

Захтеви за измештање гроба Јосипа Броза Тита из Куће цвећа и иницијатива за подизање споменика Дражи Михаиловићу у центру града.

Аналитичка функција

Овај националистички перформанс користи се као савршен медијски штит. Отварање поларизујућих историјских тема темпирано је тачно у тренуцима када кризе са пуцањем цеви, колапсом превоза, афером Кенткорт и дивљом градњом достижу врхунац.

Синтеза двојног модела владавине

ДНК Шапићевог система почива на острој дихотомији између онога што систем јавно пројектује и начина на који стварно функционоше.

Врх леденог брега (Јавни наратив)

- Спортски херој и патриота.
- Бесплатни уџбеници, вртићи и базени.
- Борба против старих, штетних уговора.

Испод површине (Системска реалност)

- Тајна имовина у иностранству и нелегална градња.
- Намештање тендера и делегирана кривична одговорност (Афера Кенткарт).
- Гушење медија SLAPP тужбама и финансијско крварење градског буџета.

Стварна цена политичког прагматизма у Београду

Транзиција Александра Шапића од прослављеног ватерполо шампиона до ултимативног политичког прагматичара оставља комплексно и скупо наслеђе.

Иако је успешно централизовао личну моћ и испоручио популистичке бенефите грађанима, то је плаћено **дубоком институционалном разградњом, демонтажом система јавних набавки и скривеним финансијским теретима** (укључујући међународне арбитраже) чију ће коначну цену платити искључиво грађани Београда.